

Oszacowanie parametrów ustalonego korkociągu samolotu AT-5

Założenia:

1. Prędkość kątowna ustalonego korkociągu może być wyznaczona z pełnych równań dynamiki lub z badań w locie. Do niniejszych obliczeń założono, że wynosi ona albo 2.09 rd/s albo 3.14 rd/s (są to wartości skrajne, znane ze statystyk dla samolotów lekkich z prostym skrzydłem. Prędkość rzeczywista AT-5 powinna się znajdować pomiędzy 2.09 i 3.14);
2. Ponieważ nie wiadomo na jakim kącie natarcia odbywa się korkociąg ustalony (znowu, należałoby kąt natarcia wyznaczyć z pełnych dynamicznych równań ruchu lub z badań w locie), więc wykonano obliczenia dla 3 różnych kątów natarcia, równych odpowiednio 30°, 35°, 40°. Ze statystyki wiadomo, że korkociąg stromy, ustalony powinien się odbyć w zakresie pomiędzy 30° i 40°;
3. Rzeczywiste wartości promienia korkociągu i współczynnika obciążenia będą ograniczone przez wartości skrajne zamieszczone w poniższej tabeli.

parametr	Symbol i wzór na obliczenie parametru	Wartość parametru dla $\alpha = 30^\circ$	Wartość parametru dla $\alpha = 35^\circ$	Wartość parametru dla $\alpha = 40^\circ$
Prędkość kątowna wokół osi korkociągu [rd/s]	Ω	2.09	2.09	2.09
Kąt natarcia [°]	α	30	35	40
Współczynnik siły nośnej	C_L	1.5	1.4	1.3
Współczynnik oporu	C_D	0.60	0.76	0.95
Współczynnik siły aerodynamicznej	$C_R = \sqrt{C_L^2 + C_D^2}$	1.61	1.59	1.61
Prędkość pionowa samolotu w ustalonym korkociągu [m/s]	$U_0 = \sqrt{\frac{2W}{\rho S C_D}}$	43.27	38.45	1.61
Promień korkociągu [m]	$R = \frac{\rho U_0^2 S C_L}{2m\Omega^2}$	5.72	4.21	3.13
Prędkość ślizgu [m/s]	$-\Omega R$	-11.95	-8.80	-6.54
Współczynnik obciążenia [m/s ²]	$n = \frac{V^2}{R} = \Omega^2 R$	24.98	18.38	13.67
Współczynnik obciążenia [g]	n/g [g]	2.54	1.87	1.39

parametr	Symbol i wzór na obliczenie parametru	Wartość parametru dla $\alpha = 30^\circ$	Wartość parametru dla $\alpha = 35^\circ$	Wartość parametru dla $\alpha = 40^\circ$
Prędkość kątowna wokół osi korkociągu [rd/s]	Ω	3.14	3.14	3.14
Kąt natarcia [°]	α	30	35	40
Współczynnik siły nośnej	C_L	1.5	1.4	1.3
Współczynnik oporu	C_D	0.60	0.76	0.95
Współczynnik siły aerodynamicznej	$C_R = \sqrt{C_L^2 + C_D^2}$	1.61	1.59	1.61
Prędkość pionowa samolotu w ustalonym korkociągu [m/s]	$U_0 = \sqrt{\frac{2W}{\rho S C_D}}$	43.27	38.45	1.61
Promień korkociągu [m]	$R = \frac{\rho U_0^2 S C_L}{2m\Omega^2}$	3.80	2.80	2.08
Prędkość ślizgu [m/s]	$-\Omega R$	-11.95	-8.80	-6.54
Współczynnik obciążenia [m/s ²]	$n = \frac{V^2}{R} = \Omega^2 R$	37.46	27.60	20.51
Współczynnik obciążenia [g]	n/g [g]	3.82	2.81	2.09

Z powyższych oszacowań wynika, że współczynnik obciążenia w ustalonym stromym korkociągu samolotu AT-5 zawiera się w przedziale 1.39 – 3.82. Wartość najbardziej prawdopodobna wynosi 2.09 (dla $\alpha=40^\circ$ i prędkości kątowej korkociągu =3.14, t.j. dla stosunkowo lekkiego samolotu ($m=700$ kg) wirującego z prędkością około 2 s dla pełnej zwitki).

Opracował ZG, 30.03.2014.